

dogovori

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL LJUBLJANA-CENTER

DOGOVORI — glasilo OK SZDL Lj-Center, Trdinova 4.
Tel.: 312-634

UREJA UREDNIŠKI ODBOR:

Zvone Kržišnik (glavni urednik), Mišo Javornik (odgovorni urednik), s sodelavci.

Fotografij in rokopisov ne vračamo.

Tiska ČGP »DELO« — Časopis izhaja enkrat mesečno — Oproščeno temeljnega davka po mnenju sekretariata za informacije IS SRS z dne 13. II. 1973, številka 421-1/72.

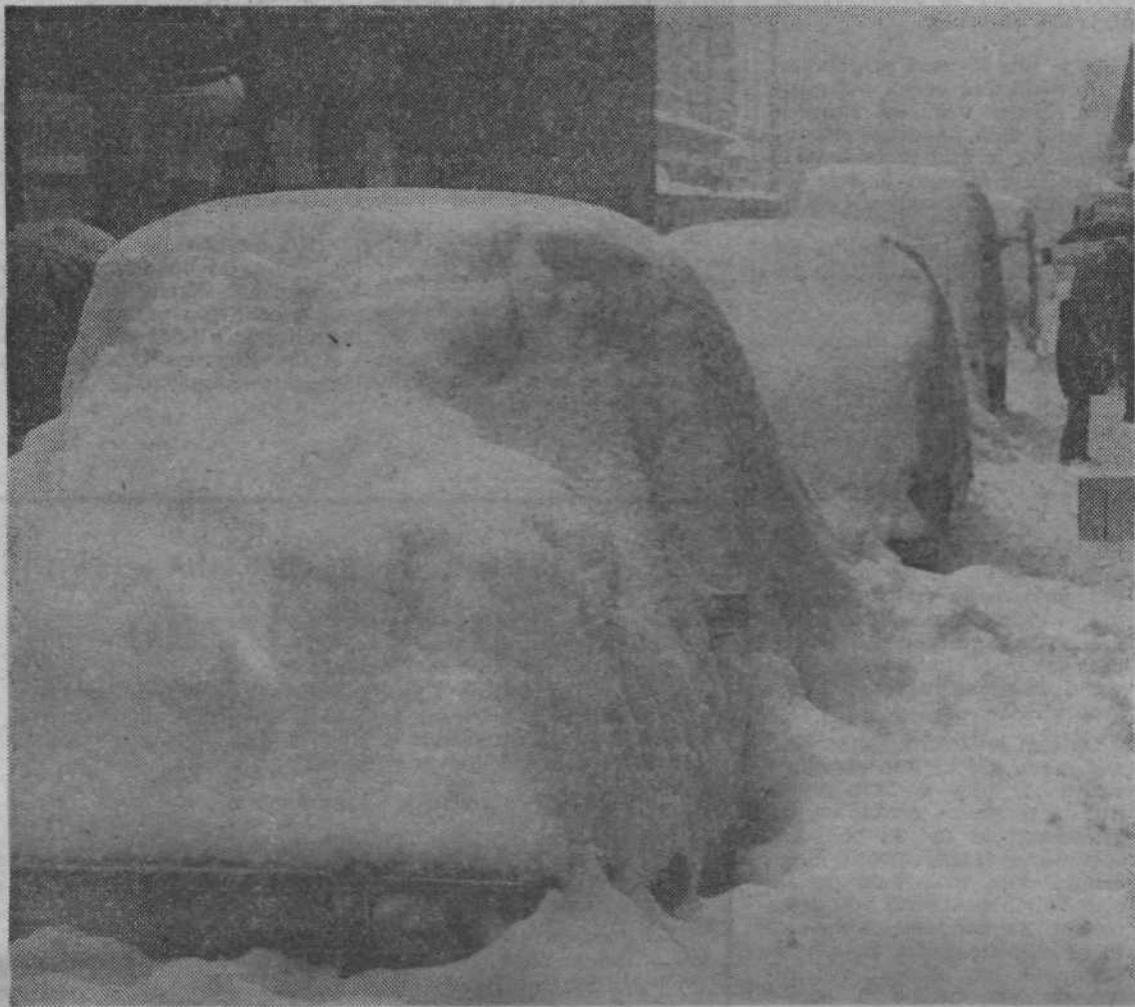


FOTO: M. Ciglič

POSKUS, KAKO RACIONALIZIRATI MESTNI PROMET PA TUDI OMEJITI OSEBNI PROMET V LJUBLJANI

Javni prevoz »brezplačen«?

Vsi smo v minulih mesecih, ko megle ni manjkalo, spoznali, da je Ljubljana zastrupljena. Za glavnega krivca smo proglasili osebne avtomobile, ki v določenih urah ustvarjajo pravo plinsko zaveso nad mestom. Že nekaj let zapored govorimo, da bi bilo treba — če hočete tudi zaradi zraka — predvsem najti boljše oblike javnega potniškega prometa v mestu. Prav ta se sedaj, tako kot osebna motorna vozila, ob prometnih konicah s težavo (beri: z zamudami) prebija skozi ozka grla zatrpanih mestnih ulic. Osebna vozila bi morali torej spraviti vsaj iz cest v ožjem centru mesta; to novi prometni režim tudi jasno določa. Istočasno pa to tudi pomeni, da moramo javni potniški promet izboljšati.

Dosedanji način plačevanja vozovnic ne ustreza ne Viatorju, ne TOZD mestni potniški promet in ne občanom, ki se vozijo na delo in domov z mestnimi avtobusi. Pri Viatorju namreč trdijo, da tudi letos, če bodo morali obdržati staro ceno vozovnic, ne bodo ustvarili toliko akumulacije, da bi lahko kupili nova vozila (razširjena reprodukcija), težave pa bodo celo z odplačevanjem posojil za stare nakupe. Občani pa na drugi strani tarnajo, da vozila mestnega potniškega prometa vozijo preporedko in

so zaradi tega prenatrpana.

V mestu vsako leto rastejo nove stanovanjske soseske in že so tu zahteve po novi progii mestnih avtobusov. Odpiranje novih prog, pa naj si bo to še tako upravičeno — gledano skozi število stanovalcev v tem novem naselju — pa ima za logično posledico, da je treba z drugih prog potegniti vozila. Denarja za nakup novih, potrebnih vozil ni in tako se srečujemo s kompromisom: ko na starih progah nekoliko krčimo število vozil, da lahko povežemo s progami mestnega

prometa tudi nove soseske.

Takšno stanje pa bo ob novem prometnem režimu, ko bomo dajali prednost javnemu potniškemu prometu, postalo nevzdržno. Kako naprej?

»Brezplačno« v avtobuse

Seveda manjkajoči dohodek za normalno razširjeno reprodukcijo te TOZD »tisti« vse, verjetno pa še najbolj delavce Viatorja. Prav z razlogom, da bi temu problemu, ki bi ga v Ljubljani lahko označili že kot družbeni ter kronični stopili na prste, so pripravili zanimiv predlog. V Ljubljani naj bi bila vožnja z avtobusi mestnega prometa brezplačna!

Ljubljana z vsemi svojimi delovnimi organizacijami zaposluje okoli 170 tisoč občanov. Približno 50 tisoč vseh zaposlenih se dnevno vozi v službo iz bližnje in daljne okolice. Če k temu prištejemo še dijake, študente, upokojujence in invalide, je kot na dlani, kakšno po-

membno funkcijo opravlja javni potniški promet. Pri Viatorju računajo, da bodo od mestnega in primestnega prometa »iztržili« čez leto nekaj manj kot 250 milijonov dinarjev!

Ta znesek — pri Viatorju trdijo, da je to dovolj za normalno poslovanje — pa bi lahko dobili tudi drugače. Delavci — občani bi se morali dogovoriti, da od dohodka vsakega zaposlenega izdvojijo mesečno približno 130 dinarjev! Na ta način bi imeli vsi zaposleni v Ljubljani »brezplačne« vozovnice na vseh progah mestnega in primestnega prometa. Obstaja tudi drugi predlog: brezplačno naj bi se vozili le na progah, ki so speljane po mestu. To bi pomenilo za okoli 40 odstotkov manjši mesečni prispevek na zaposlenega (okoli 80 dinarjev).

Zal sta to zaenkrat le predloga, ki ju predlagajo le v TOZD mestni potniški promet. Pot do takšnih predlogov bi morala biti drugačna: priti bi morali od občanov, iz TOZD...

Nadaljevanje na 2. strani



Ljubljancani nismo prvi

Napak mislite, če si predstavljate, da bo Ljubljana tretje evropsko mesto (za Parmo in Bologno), ki bi imelo »brezplačen« javni potniški promet! Zagrebčani, ki so začeli razmišljati o takšnem načinu plačevanja mestnega prometa, so nas že krepko prehiteli. So tik pred ustanovitvijo SIS! Od tu pa do podpisa samoupravnega sporazuma, ki takšen prevoz že zagotavlja, pa je samo še korak...

Kanček uvidevnosti

Pa tokrat ni moj namen obravnavati težave poklicnih služb in organov. Razmišljam o nečem čisto drugem. O nas, občanah. Kako smo se vedli med in po snežnem neurju.

Spomnil bi se lastnikov avtomobilov. Prav gotovo vsak od nas ve, kakšne težave imajo čistilci cest in ulic in s parkiranimi vozili. Ko je treba na hitro spluziti cestišče, pa je to enostavno nemogoče in stojijo pred večno dilemo: ali čistiti in s tem zatrpiti vozila ob robu, ali pa ne čistiti. Vendar pa, roko na srce, ne prva ne druga varianta nam ne diši.

Pa bi bilo to zelo enostavno, če bi ob takih situacijah vsak pokazal vsaj kanček zavesti in razumevanja in za dan ali dva umaknil svojega jeklenega konjička v garažo, na dvorišče ali kam drugam.

Zaenkrat je prepozno, vendar se tega spomnimo prihodnjik.

MIŠO JAVORNIK

IZ VSEBINE:

- Seja konference ZK občine Ljubljana-Center str. 2
- Koordinacijski odbor pri SZDL deluje str. 3
- Velika politična opora str. 4
- Več Ljubljančanov — več problemov str. 5
- Ureditev cestnega prometa str. 6—7
- Nekaj novitet str. 8
- Vzgoja, izobraževanje, varstvo... str. 9
- Pravo za vsakdanjo rabo str. 10
- Tesnejše vezi str. 11
- Reportaža str. 12

NASLOV PREJEMNIKA:

(poština plačana v gotovini)

Kako se dogovoriti?

Če bomo hoteli imeti »brezplačne vozovnice«, bomo vsakomur morali v mestu ustanoviti samoupravno interesno skupnost za mestni in primestni javni potniški promet. Se je ko bi javni potniški promet v mestu samoupravno organizirali na ta način (tako bi tej Viatorjevi TOZD priznali status organizacije posebnega družbenega pomena) — z ustanovitvijo SIS — bi lahko začeli s podpisovanjem samoupravnega sporazuma o načinu financiranja »brezplačnega« prevoza. Delegati SIS naj bi v razpravi v krajevnih skupnostih in TOZD določili za katero varianto »brezplačnega« prevoza bi se odločili.

Samoupravni sporazum začne veljati, ko ga podpišeta vsaj dve tretjini podpisnikov. Rdo pa bodo bodoči podpisniki? V prvi vrsti vse TOZD ki bodo tudi izločale sredstva iz svojega dohodka, nato SIS, ki imajo opravka z mestnim in primestnim prometom (šolstvo, izobraževanje...).

Sredstva za pokrivanje »brezplačnega« prevoza naj bi se nabirala tudi iz drugih naslovov: iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča, pa tudi na kakšne kompenzacije bi lahko računali.

Brez problemov ne gre

Na dlani je, da problemov javnega potniškega prometa v mestu ne moremo ločevati od novega prometnega režima. Seveda pa tudi tu ne gre brez povsem tehnično organizacijskih problemov. V Ljubljani ni samo Viatorjevi TOZD mestni potniški promet zadolžena za dovoz in odvoz delavcev. V primestnem prometu, ki je še kako pomemben za vse vozače, ki ustvarjajo svoj kos kruha v mestu, živijo pa v bližnji ali daljni okolici, je dnevno natančno 793 voženj, ki jih opravi Viator in SAP. To pa je šele 80 odstotkov vseh voženj v primestnem prometu. Vsekakor ne smemo pozabiti na železnico, ki prav tako dovažajo delovno silo v mesto.

Seveda bi bilo najlepše, če bi se vse delovne organizacije, ki skrbijo za dovoz in odvoz ljubljanskih delavcev, po vseh ustavnih določilih povezale v eno delovno organizacijo. Širša družbena skupnost bi imela, seveda preko posebne SIS, tako dejansko zagotovljen nujno potrebni vpliv na vsa vprašanja, ki zadevajo javni potniški promet.

Fizična povezava teh organizacij pa ne sme biti sama sebi namen, ampak mora sloneti na racionalizaciji storitev. Pri takšni razbitosti organizacij, če bi jo obdržali, pa bi morala prav SIS zagotoviti, da bi se njen dohodek delil po vložnem delu. Merilo za vloženo delo posamezne delovne organizacije naj bi bili fizični kazalci — število potnikov. Vsi izvajalci prevoznih storitev bi moral zagotoviti tudi tehnološko reorganizacijo, enotno vodenje in nadzor prometa. Prav tako bi bilo potrebno v samoupravnih sporazumih točno določiti po katerih kriterijih naj bi odpirali nove proge, ki pa ni nujno, da bi dajale tudi finančno rentabilnost.

Namesto konca

S tem predlogom se zaenkrat ukvarja le TOZD mestni potniški promet, v vseh drugih delovnih organizacijah, ki so v primestnem prevozu delavcev prav tako prisotne, pa o tem še niso razmišljali! Kaj šele, da bi o tem razpravljali.

Stvari le ne stojijo tako črno. V Viatorju in SAP delujeta posebni komisiji, ki pripravljata povezavo obeh delovnih organizacij. Ta »veseli« dogodek bomo doživeli že v drugi polovici leta. Verjetno bo že ta povezava pomenila globlja razmišljanja o »brezplačnem« prevozu v mestnem in primestnem območju. Če nič drugega, lahko vsaj upamo, da bo tako...

S. MATELIČ

Poudarek organiziranosti in izobraževanju

Na svoji sedmi seji se je pred dnevi sestala občinska konferenca Zveze komunistov Ljubljana Center. Delegati so obravnavali poročilo o uresničevanju družbene vloge in krepiteve Zveze komunistov v boju za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov v občini Ljubljana-Center in predlog akcijskega programa občinske organizacije ZK Ljubljana-Center za uresničevanje sklepov pete seje centralnega komiteja ZK Slovenije.

V poročilu je bilo poudarjeno, da je bila že med pripravami na peto sejo CK ZKS izdelana v občinski ZK ocena organizacijskih idejnopoličnih in kadrovskih razmer v občini. Prav tako je o teh vprašanjih razpravljala že večina osnovnih organizacij, aktivov in svetov ZK, poleg tega pa je bilo podanih veliko predlogov za čimbolj dosledno izvajanje sklepov 5. seje CK tudi na seminarju za sekretarje osnovnih organizacij v Centru.

Predvsem pa je, poleg obravnave poročila, pomembna obravnavala akcijskega programa za tekoče leto. Ob tem je bilo poudarjeno, da omenjeni akcijski program samo podrobneje razčlenjuje in konkretizira naloge na osnovi sklepov pete seje CK in to glede na nekatere značilnosti in probleme, ki izhajajo iz velikosti in strukture organizacije ZK v Centru.

Na seji, ki se jo je kot gost udeležil tudi sekretar mestne konference ZK, Vinko Hafner, so bile tako na poročilo, še bolj pa na program dane nekatere pripombe in dopolnila s strani delegatov, članov konference.

Sedaj je v Centru ustanovljenih 360 osnovnih organizacij, v katere je vključeno preko 8.500 članov Zveze komunistov. Pred občinsko organizacijo pa stoji naloga, ki ni lahka, ustanoviti osnovne organizacije še v tistih temeljnih sredinah, kjer jih do sedaj še ni. Tu pa stoji konferenca pred nemajhnim problemom. Proces ustanovitve konstituiranja namreč v Centru še ni popolnoma končan in se tako vsakodnevno porajajo nove temeljne organizacije združenega dela, za katere pa se v veliki večini primerov niti ne ve, da so se konstituirale.

Naslednja naloga, izhajajoča iz programa, je uvrščanje že obstoječih osnovnih organizacij, saj je za nekatere ugotovljeno, da v resnici delujejo le formalno. Pomembna je tudi krepitev delovanja svetov ZK v krajevnih skupnostih, povečevanje njihove samoiniciativnosti pri razreševanju predvsem tekoče problematike, trdnjša organizacijska povezava teh svetov z osnovnimi in občinsko organizacijo. Občinska

konferenca stoji namreč pred dejstvom, da sama ne more več neposredno vzdrževati stalnih in neposrednih stikov z vsemi osnovnimi organizacijami in prav zato je potrebno doseči večjo akcijsko usposobljenost svetov ZK.

Ob tem je tovariš Vinko Hafner menil, da bi bilo potrebno razmisliti tudi o konstituiranju terenskih komitejev in konferenc, ki naj bi občinsko konferenco razbremenile določenega dela, prav tako pa akcije bolj neposredno vodile na terenu. Za podobne oblike naj bi se odločili tudi v velikih sestavljenih organizacijah združenega dela, predvsem, ker v njih osnovne organizacije razrešujejo mnoga ista ali podobna vprašanja.

Ob pregledu delovanja članstva je bilo ugotovljeno, da nekateri še vedno niso nikjer vključeni v družbenopolitično delovanje niti v okviru svojih organizacij in, kar je še pomembnejše, ne v družbenopolitičnih organizacijah in ne v samoupravnih organih. Poleg tega pa je še vedno precej čla-

Primer za zgled

Slovenski kmetijci so že pred časom sklenili nekaj, kar nismo doživeli v nobeni drugi stroki: s prispevkom iz lastnega žepa in iz blagaja kmetijskih delovnih organizacij bodo pomagali dograditi našo najvišjo kmetijsko izobraževalno ustanovo — biotehniško fakulteto v Ljubljani.

Pod Rožnikom že skoraj dve desetletji stojijo nedograjena poslopja. Sedanja gradbeni skel naj bi postal nova Biotehniška fakulteta ljubljanske Univerze, z vsemi potrebnimi predavalnicami, kabineti, in laboratoriji. Torej s tistim, česar stara stavba, današnja Biotehniška fakulteta na Krekovem trgu nima. Pa vendar je resnica na ljubo tako, da se za dograditev fakultete doslej ni našel potreben denar, in vse je kazalo, da bo tako še dolgo ostalo.

Ostalo bi, če kmetijci ne bi bili najbolj zainteresirani, da z leti dobijo prepotrben strokovni kader, agronome in gozdarske inženirje, da jim družno pomagajo uresničevati naloge v zvezi z zelenim planom... Pretresli so predlog, po katerem naj bi sami prispevali za dograditev fakultete 8 milijonov dinarjev. Predlog je prišel nemara »pet minut pred dvanajesto« kot odrešilna bilka. Kmetijci so ga sprejeli, čeravno je bilo ob njem slišati celo take očitke, češ, zakaj »samo mi, drugi pa ne, zakaj ravno za

kmetijstvo vedno zmanjka denarja, zakaj, denimo, ekonomistom ali pravnikom (ki jim gre, povprečno vzeto, v naši družbi bolje kot kmetijcem) ni treba iz lastnega žepa graditi njihove visoke šole.

Toda, zmagalo je mnenje, da pomisleki, četudi morda upravičeni, ne bodo prinesli ničesar in da je več vredno začeti z zbiralno akcijo. Tako so že do konca januarja zasebni kmetovalci in kmetijske delovne organizacije zbrale več kot 600.000 dinarjev darilnih bonov ali nekaj manj kakor 8 odstotkov predvidene vsote.

Za tistimi, ki so že prispevali, so zdaj na vrsti drugi, zakaj zadnji marec, ki naj bi prinesel konec zbiralne akcije, ni več daleč. Prav pa bi bilo, da bi kmetijcem v njihovi akciji sledili tudi občani ljubljanskih občin. Zakaj nova Biotehniška fakulteta pod Rožnikom ne bo samo v ponos slovenskemu kmetijstvu, marveč tudi vsem tistim, ki bodo živeli ob njej ali v njenem mestu.

nov, ki zaradi preobremenjenosti svojega dela ne zmorejo več opravljati tako, kot bi bilo potrebno. Tako je ena od nalog osnovnih organizacij, da pri svojem članstvu dosežejo enakomerno porazdelitev funkcij in zadolžitve. Ob tem pa morajo zaostri tudi odgovornost pri izvajanju zadanih nalog. Da bi to zagotovili, naj bi občasno v osnovnih organizacijah posamično obravnavali delovanje vsakega njenega člana.

Za poglobljeno delovanje vseh članov ZK je potrebno usposobiti tudi sistem samoizobraževanja članov, poleg tega pa ustvariti za to ustrezne pogoje. Tako je bila dana sugestija, da naj bi se v to vključila tudi interna glasila in glasila delovnih organizacij vsaj

z objavljanjem spiska literature ter tudi uvedba internih knjižnic z ustreznimi gradivi.

Dalje so bile iznešene tudi sugestije za izboljšanje evidence kadrov. Sedanji način, na mestnem nivoju, delovanju ZK, predvsem občinskih konferenc, ne ustreza. Izražena je bila tudi zahteva po večjem vplivu ZK v okviru družbenih organizacij, saj so le-te pomemben družbeni mobilizator in smerjalec predvsem mladine.

Konferenca je v zaključku sklenila, da bo ob polletju ponovno analizirala svoje delo in delo osnovnih organizacij in to predvsem s področij, ki jih akcijski program obravnava kot najpomembnejše.

M. J.

ŽIRIJA ZA NAGRADE OBČINE LJUBLJANA — CENTER

razpisuje nagrade

Skupščina občine Ljubljana Center podeljuje nagrade občine Ljubljana Center za posebne dosežke na področju gospodarstva, družbenih dejavnosti ter ljudske obrambe, družbene samozaščite in varnosti.

V letu 1976 se podeli pet nagrad.

Nagrada obsega:

1. za posameznike:

- denarno nagrado v višini 10.000 din
- umetniški kipec »Puntarji«, delo akademskega kiparja Stojana Batiča in
- diploma

2. za temeljne in druge organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter delovne skupine:

- umetniški kipec »Puntarji«, delo akademskega kiparja Stojana Batiča in
- diploma

Nagrade se podeljujejo vsako leto ob prazniku občine Ljubljana Center 9. maja.

Nagrade na področju gospodarstva se podeljujejo za dosežene posebne uspehe trajnejšega pomena v razvoju samoupravnih in družbeno-ekonomskih odnosov, organizacij in vodenju temeljnih ter drugih organizacij združenega dela, če so ti uspehi odločilno vplivali na izboljšanje gospodarjenja ter na utrditev njihovih razvojnih perspektiv.

Nagrade na področju družbenih dejavnosti se podeljujejo za dosežene posebne uspehe na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva, socialnega varstva in ostalih družbenih dejavnosti, če so ti uspehi odločilno vplivali na izboljšanje dela in samoupravnih odnosov v posamezni panogi družbene dejavnosti, v samoupravnih interesnih skupnostih, društvih, krajevnih skupnostih ali v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela na področju družbenih dejavnosti.

Nagrade na področju ljudske obrambe, družbene samozaščite in varnosti se podeljujejo za posebne uspehe, dosežene na teh področjih v občini, krajevnih skupnostih ali v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela za izredne zasluge in uspehe Jugoslovanske ljudske armade pri utrjevanju bratstva in enotnosti, sodelovanja v družbenopolitičnem, kulturnem in športnem življenju občine; ob pomoči pri naravnih in drugih nesrečah in za posebne uspehe na področju družbene samozaščite, varnosti občanov in varnosti v prometu.

Predlog za podelitev mora vsebovati poleg podatkov o kandidatu tudi opis dela, zaradi katerega se ga predlaga in podrobne podatke, ki so potrebni za vsestransko in objektivno presojo ter oceno uspešnosti dela kandidata.

Kandidate za nagrade lahko predlagajo temeljne in druge organizacije združenega dela, družbenopolitične in družbene organizacije, samoupravne interesne skupnosti, društva, zveze, organi občinske skupščine, krajevne skupnosti ter občani občine Ljubljana Center.

Pismene predloge za nagrade je treba poslati najkasneje do 20. marca 1976 na naslov: Žirija za nagrade občine Ljubljana Center, Ljubljana, Adamič-Lundrovo nabrežje 2.

Vse informacije daje tajnik žirije za nagrade občine Ljubljana Center.

Žirija za nagrade občine Ljubljana Center